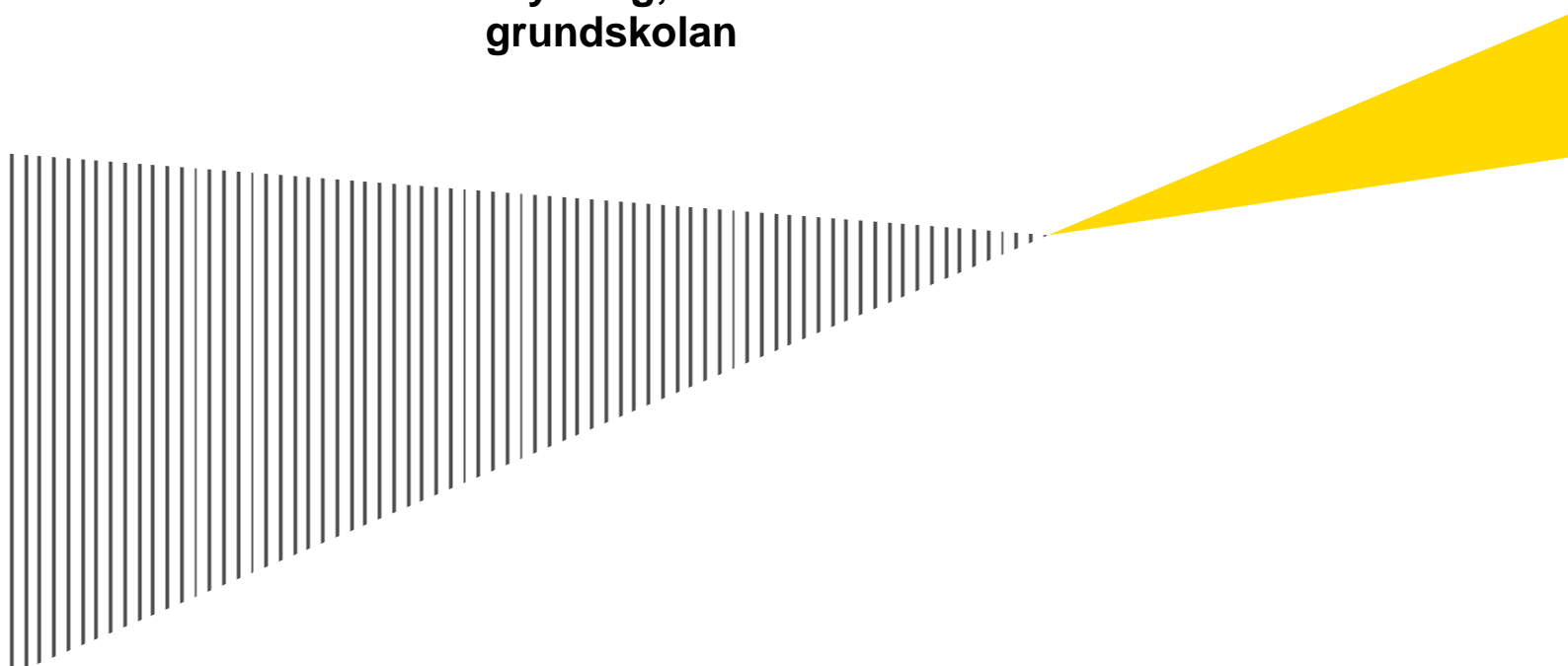

Valdemarsviks kommun

Styrning, resurser och resultat inom grundskolan

1.	Inledning	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte.....	2
1.3.	Revisionsfrågor	2
1.4.	Revisionskriterier.....	2
1.5.	Ansvarig nämnd och metod.....	3
2.	Utgångspunkter och styrning	4
2.1.	Skollagen	4
2.2.	Reglemente för kommunstyrelsen	4
2.3.	Styrmodell	4
2.4.	Mål och Budget 2015-2017	5
2.5.	Delegationsordning för sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad	6
2.6.	Verksamhetsplan 2016 sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad	6
2.7.	Internkontrollplan 2015.....	8
3.	Skolinspektionen	9
3.1.	Kommunens svar	10
4.	Analys och uppföljning	11
4.1.	Kommunövergripande nivå.....	12
4.2.	Skolenhetsnivå.....	17
4.3.	Uppföljning till politiken.....	18
5.	Slutsatser och bedömning.....	19
5.1.	Svar på revisionsfrågorna	19
5.2.	Sammanfattande bedömning	22
	Källförteckning	24

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunen avsätter, relativt sett, mycket resurser till grundskolan och under senare år uppvisar kommunen svaga skolresultat för elever som slutar grundskolan. Kommunstyrelsen har gjort olika satsningar och det har bl.a. anställts en kvalitets- och utvecklingsstrateg, det har tagits fram kvalitetsutvecklingsprogram samt skapats en process som bygger på likvärdighet avseende de elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd.

I Valdemarsviks kommun finns fyra grundskolor (Sörby skola åk F-3, Ringarum skola och Gusum skola åk F-6 och Vammarskolan åk 4-9). En grundskola (Gryts skola åk F-6) har lagts ner under 2015.

1.2. Syfte

Syftet med granskningen är att belysa vilka system kommunstyrelsen har för att säkerställa sin styrning och vilka system som finns för att kontrollera och följa upp att styrningen är ändamålsenligt utformad.

1.3. Revisionsfrågor

Fungerar kommunstyrelsens styrning på ett ändamålsenligt sätt inom grundskolan?

Delfrågor/fokusområden

- Vilka mål finns för elever som avslutar grundskolan?
- Vilka system har kommunstyrelsen upprättat för att säkerställa att målen nås?
- Vilka bedömningar gör kommunstyrelsen om förutsättningarna att nå målen?
- Vilka åtgärder sätts in för att se till att målen uppnås?
- Är insatserna tillräckliga?
- På vilka sätt redovisas situation och resultat löpande till fullmäktige över situationen kring måluppfyllelsen?
- Är rapporteringen tillräcklig?

1.4 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som används i granskningen för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Kommunallagen (1191:900)
- Skollagen (2010:800)
- Kommunens egna mål, riktlinjer och styrdokument

1.5 Ansvarig nämnd och metod

Avgränsning sker till det ansvar för skolverksamheten som finns hos Kommunstyrelsen. Granskningen har genomförts genom granskning av styrande dokument och genom intervjuer med ansvarig ledningspersonal samt ett antal rektorer i en gruppintervju. Intervjuade personer framgår av källförteckningen.

2. Utgångspunkter och styrning

2.1. Skollagen

I skollagen (SFS 2010:800) 1 kap. 4 § anges att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. I 3 kap. behandlas barns och elevers utveckling mot målen och det framhålls att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

I 4 kap. fastställs vad som gäller för kvalitet och inflytande och det anges att varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Detta arbete ska även ske på enhetsnivå, dvs. på förskole- och skolenhetsnivå. Det är rektorn och förskolechefen som ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

2.2. Reglemente för kommunstyrelsen

Av reglementet, som senast uppdaterades 1 juni 2015, framgår att kommunstyrelsen (Ks) är kommunens ledande organ för styrning och ledning. Ks ansvarar för, samordnar, planerar och följer upp samtlig kommunal verksamhet (med undantag för tillsyn enligt miljöbalken och plan- och bygglagstiftningen).

Vidare framgår att Ks ska ansvara för de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamhet och ekonomi och att den löpande verksamheten fungerar rationellt och ekonomiskt. Ks ansvarar för att kommunen fullgör sitt åtagande enligt lagar och förordningar inom utbildningsväsendet och har ansvaret för det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna.

När det gäller ansvar och rapporteringsskyldighet ska Ks till kommunfullmäktige (Kf) regelmässigt rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Det finns ett barn- och utbildningsutskott som, inom sitt verksamhetsområde, bevakar och genomför kommunens mål och riktlinjer för verksamheten och ekonomin samt tar de initiativ till förändringar som utskottet finner önskvärda och nödvändiga.

2.3. Styrmodell

Gällande styrmodell är antagen av Kf den 10 juni 2015. Det finns ett styrdokument som beskriver styrmodellen och som reglerar mål-, verksamhets- och ekonomistyrningen i kommunen. Styrmodellen visar att utifrån Vision Valdemarsvik 2025 har Kf fastställt inriktningsmål och åtaganden. Mål och Budget 2015-2017 anger fördelningen av kommunens resurser och därtill finns de sektorsvisa verksamhets- och handlingsplanerna som ska upprättas av varje sektor (se avsnitt 2.6) och som ska visa vilka åtaganden verksamheten har. Styrdokumentet innehåller även riktlinjer avseende uppföljning samt

vilken rollfördelning som gäller mellan Kf, Ks, utskotten och sektorerna (förvaltningsorganisationen).

2.4. Mål och Budget 2015-2017

Mål- och budgetdokumentet har 6 målområden och utifrån dessa har inriktningsmål och åtaganden ur ett verksamhetsperspektiv tagits fram. Ett inriktningsmål som har koppling till denna granskning är:

- *En kommun där alla elever som lämnar grundskolan har behörighet till gymnasiet.*

Utifrån detta mål finns följande tre fastställda åtaganden. Åtagande, målvärde och ansvarig verksamhet beskrivs i tabellen nedan.

Åtagande	Beskrivning/Mätmetod	Målvärden	Ansvarig
Arbeta för att alla barn och elever vågar, vet och kan påverka verksamheten.	Skolinspektionens elevenkät	Minst 7 på en 10-gradig skala	Sektorn för Barn, Utbildning och Arbetsmarknad
Betygsresultaten i årskurs 9 ska överträffa det förväntade resultatet enligt Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambandsanalyser (SALSA).	Följs upp med hjälp av Skolverkets SALSA-statistik	Andel elever som uppnått målen i alla ämnen: +5 Genomsnittligt meritvärde: + 10	Sektorn för Barn, Utbildning och Arbetsmarknad
Förbättra förutsättningarna för barn som är placerade utom hemmet att klara sin skolgång.	Närvaro och resultat på nationella prov.	100 % närvaro och 100 % godkända resultat.	Sektorn för Barn, Utbildning och Arbetsmarknad

I budgetdokumentet framgår att sektorn ska hålla budgetramarna och att uppföljningarna under året alltid ska innehålla (förslag till) åtgärder när ett underskott befaras. Grundskolan har en budget för 2015 motsvarande 87 mnkr (netto). Nuvarande resursfördelningsmodell innebär att medel tilldelas per elev vilket innebär att budgetramen för en skola minskar vid en negativ elevutveckling och ökar vid en positiv elevutveckling. Enligt den demografiska prognosen beräknas elevutvecklingen totalt sett minska under perioden 2014-2017. I nuläget ökar dock antalet elever p.g.a. att många nyanlända bosätter sig i kommunen.

2.5. Delegationsordning för sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad

I delegationsordningen framgår vilka beslut som fattas av rektor/förskolechef enligt lag och förordning och det framgår vilken ansvarsfördelning som gäller mellan huvudman och rektor/förskolechef. Den gällande skollagen som tillämpas från och med 1 juli 2011, poängterar rektorns roll avseende beslut som rör resultat, kvalitet, organisation, utformning och elevhälsa. Rektorn ska leda och samordna det pedagogiska arbetet och har ett ansvar för att utbildningen utvecklas. I delegationsordningen finns en förteckning över vilka ärenden som delegerats.

2.6. Verksamhetsplan 2016 sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad

Den 1 februari 2016 fastställdes verksamhetsplanen för Barn, Utbildning och Arbetsmarknad (BUA). Vid intervjuerna framkommer att styrmodellen som beskrivs ovan är ny och detta är första gången det tas fram en dokumenterad verksamhetsplan. Nuvarande sektorschef har arbetat i kommunen i två år och kvalitets- och utvecklingsstrategen har arbetat 1,5 år i organisationen. Denna granskning avser verksamhetsåret 2015, men bedömning görs att det finns ett värde i att visa innehållet i verksamhetsplanen för 2016 som beskriver det arbetssätt som BUA ska följa framåt. Detta innebär dock att vi inte kommer att kunna verifiera detta arbetssätt fullt ut för 2015.

Verksamhetsplanen innehåller de delar som fastställs i styrmodellen, vilka är följande:

- Förutsättningar och ansvarsnivåer för styrningen inom sektorn.
- Implementering/kommunicering av målstyrningsarbetet mellan chefer och personal.
- Nedbrutna mål för sektorns enheter under verksamhetsåret.
- Former för uppföljning och åiterrapport av insatser.

Förutsättningar och ansvarsnivåer för styrningen inom sektorn

Barn- och utbildningsutskottet bevakar, på uppdrag av Ks, att fastställda mål och riktlinjer genomförs och följs inom sitt verksamhetsområde. Utskottet tar initiativ till förändringar och har skyldighet att vidta nödvändiga åtgärder för att hålla de ekonomiska ramarna.

Sektor BUA har en sektorschef som har det övergripande ansvaret för verksamheterna. Det finns olika enheter inom BUA som leds av en enhetschef/verksamhetschef. Det finns även stödfunktioner inom bl.a. ekonomi, arbetsmiljö, personal, kvalitets- och utvecklingsarbete och administration.

När det gäller skolans verksamhet så är det riksdag och regering som fastställer de nationella mål, krav och riktlinjer i skollagen, läroplanen och övriga författningar. Kommunen är huvudman och har ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med gällande lagar m.m. Huvudmannen har ansvar för att tilldela resurser och organisera verksamheten så att de nationella målen och kvalitetskraven uppfylls. Huvudmannen ska även följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. I ansvaret ligger att huvudmannen ska säkerställa att utbildningen förankras på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Huvudmannen får inte besluta om sådant som enligt skollagen ska beslutas av rektor/förskolechef.

Rektorn ansvarar för skolenhetens kvalitet och resultat och att verksamheten inriktas mot de nationella målen. Enligt läroplanen är rektorn pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal vid skolan. Rektorn ansvarar även för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Implementering/kommunicering av målstyrningsarbetet mellan chefer och personal

Enligt verksamhetsplanen så kommuniceras kommunens mål och budgetdokument först till ansvariga chefer inom sektorn och sedan till verksamheterna via arbetsplatsträffar (APT). Varje chef ska ta ansvar för att åtaganden, fokusområden enligt planen samt pågående kvalitets- och utvecklingsarbeten kommuniceras löpande till medarbetarna under året.

Målen för utbildningen finns, som nämns ovan, i skollagen, läroplaner m.m. Det övergripande målet är att alla barn och elever ska erbjudas en likvärdig utbildning av hög kvalitet.

Verksamhetsplanen är skolverksamhetens styrdokument och fastställda åtagande och fokusområden ska vara styrande för verksamheten. Med detta som utgångspunkt ska skolenheterna ta fram sin egna lokala verksamhetsplaner. BUA refererar i sin verksamhetsplan till SKL:s (Sveriges Kommuner och Landsting) projekt *Framgångsrika skolkommuner* där åtta gemensamma faktorer har identifierats för de skolkommuner som under flera år visat bra resultat/förbättrat sitt resultat. Dessa gemensamma faktorer är följande:

- Ledarskap
- Kompetenta lärare
- Värdet av höga förväntningar
- Kontinuerliga uppföljningar
- Goda relationer och gemensam värdegrund
- Tydlig ansvarsfördelning
- Tidigt uppmärksamma och stödja elever som är i behov av stöd
- Samsyn och tydliga mål för skolverksamheten

Enligt skollagen ska det utföras ett systematiskt kvalitetsarbete både på huvudmannanivå och på varje förskole/skolenhet.

Nedbrutna mål för sektorns enheter under verksamhetsåret

I verksamhetsplanen finns de åtagande som beskrivs i avsnitt 2.4 och det har även kopplats olika aktiviteter och ansvarig person/er till dessa. När det gäller det första åtagandet enligt ovan så ska rektor ansvara för att skolverksamheterna arbetar aktivt med att involvera eleverna och skapa möjligheter till inflytande. Det andra åtagandet innebär att rektor ansvarar för att skolan arbetar aktivt med att varje elev i skolan ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Verksamhetschefen för elevhälsan ansvarar för det tredje åtagandet som innebär att följa upp skolgången för barn som är placerade utom hemmet och säkerställa att åtgärder vidtas om barnet riskerar att inte klara skolgången.

Former för uppföljning och återrapport av insatser

Uppföljning i utskott

Huvudmannen har löpande dialog med rektorerna avseende hur verksamheten bedrivs utifrån de lokala verksamhetsplanerna. Detta ska sedan rapporteras vidare till utskotten. Det sker även en dialog via kontaktpolitiker som finns utsedda för varje verksamhet och genom att politikerna i utskottet bjuds in till sektorns ledningsgrupp en gång per år.

Dokumenterad uppföljning

Uppföljning ska ske på följande sätt:

- I delårs- och årsrapporter rapporteras hur enheterna och sektorn arbetar mot kommunens fastställda åtaganden.
- I kvalitetsrapporter rapporteras hur enheterna och sektorn under året arbetat med fastställda fokusområden. Analys av orsaker till eventuella brister ska dokumenteras.
- I verksamhetsplaner dokumenteras vilka mål och aktiviteter som ska styra innehållet i sektorns och enheternas arbete samt vilka åtgärder som ska genomföras på kort och lång sikt för att målen ska uppnås.
- I månadsrapporterna sker deluppföljningar på enhetsnivå.
- I veckorapporten dokumenteras fritt valda perspektiv ur veckan som gått.
- Verksamheterna följs även upp via sektorns internkontrollplan (se nedan).

2.7. Internkontrollplan 2015

Uppföljning sker även via fastställd internkontrollplan (IK-plan). För 2015 följs följande rutiner/processer som har koppling till denna granskning upp (momenten återkommer 2016):

Rutin/process	Risk/kontrollmoment	Metod	Avrapportering	Ansvarig
Behörighet till gymnasiet	Elever är ej behöriga till gymnasiet	Sammanställning av betygs katalog	Januari och Augusti	Rektor rapporterar till sektorschef
Meritvärde år 9	Bristande måluppfyllelse	Sammanställning av betygs katalog	Januari och Augusti	Rektor rapporterar till sektorschef
Betyg i alla ämnen	Bristande måluppfyllelse	Sammanställning av betygs katalog	Januari och Augusti	Rektor rapporterar till sektorschef
Nationella prov åk 3,6 och 9	Bristande kunskaper	Sammanställning av resultat	Augusti	Rektor rapporterar till sektorschef

Enligt uppgift sker det inte någon samlad redovisning av internkontrollplanen till utskottet. Delar av uppgifterna finns i Kvalitetsrapporten som sammanställs efter varje läsår. Kvalitetsrapporten som avser läsåret 2014/2015 presenterades för utskottet i september 2015. I övrigt sker en löpande rapportering (oftast muntlig) till utskottet efter genomförd kontroll, bl.a. gjordes en rapportering avseende andel som är behöriga till gymnasieskolans program i februari 2016.

3. Skolinspektionen

För att få en bakgrund till det utvecklingsarbete som pågår inom sektor BUA så redovisar vi kort resultatet av den regelbundna tillsyn som Skolinspektionen genomförde i kommunen 2014 som har koppling till denna granskning. Alla skolenheter besöktes och tillsynen berörde tre granskningsområden; *Utveckling mot målen, Ledning och utveckling och Enskild elev rätt/Tillgång och förutsättningar.*

Följande framkommer av tillsynen:

Måluppfyllelse på ämnesnivå – andel elever som når kunskapskraven, åk 9 2014

- ✓ Inte i något ämne nådde samtliga elever kunskapskraven
- ✓ Måluppfyllelsen var bäst i ämnet teknik, 97 % nådde kunskapskraven
- ✓ Näst bäst måluppfyllelse var i slöjd där 95,7 % uppfyllde kunskapskraven
- ✓ Lägsta måluppfyllelsen var i matematik, där 80 % av eleverna nådde kunskapskraven
- ✓ Näst lägst måluppfyllelse var i historia och hem- och konsumentkunskap, där måluppfyllelsen uppgick till 84,3 %

	Valdemarsviks kommun					Riket
År	2010	2011	2012	2013	2014	2014
Andel (%) som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen	63,3	64,0	71,0	64,5	68,6	77,4
Genomsnittligt meritvärde	186,3	198,7	204,6	194,8	198,5	214,8
Andel (%) behöriga till något av gymnasieskolans yrkesprogram	72,2	79,8	81,2	71,0	77,1	86,9

Ovanstående visar att samtliga mätetal ligger under riksnittet. År 2012 konstaterades en positiv utveckling, som dock försämrades till 2013. Om man jämför flickor och pojkar så finns det stora skillnader ur ett nationellt perspektiv både avseende andel som uppnått kunskapskraven och genomsnittligt meritvärde. Även i Valdemarsvik finns en skillnad mellan pojkar och flickor. År 2014 har fler flickor (75 %) än pojkar (63 %) uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen. Flickornas meritvärde 2014 är i genomsnitt 216,0 och pojkarnas ligger på 184,2.

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolinspektionen anser att dokumentationen inte ger en samlad bild av måluppfyllelsen i samtliga ämnen och det sker inte en tillräcklig analys av måluppfyllelsen. Det fanns även brister gällande det pedagogiska ledarskapet och utvecklingen av utbildningen.

3.1. Kommunens svar

I mars 2015 lämnade kommunen ett svar på den tillsyn som Skolinspektionen genomfört. Många av åtgärderna som presenteras är pågående arbete.

Utifrån den identifierade bristen gällande det systematiska kvalitetsarbetet så anger kommunen att det under hösten 2014 har påbörjats en utvecklingsåtgärdsplan med syfte att skapa systematik i skolornas kvalitetsarbete. Webbplattformen Infomentor har utökats med en analysmodul som ska möjliggöra bättre analyser av nationella prov, termins- och slutbetyg för samtliga elever, ämnen, klasser och skolor. Lärarna ska från och med januari 2015 dokumentera alla resultat i Infomentor. Huvudmannen kommer att utföra uppföljningar två gånger per läsår.

Från och med läsåret 2015/2016 ska rektorerna dokumentera verksamhetsmål i en verksamhetsplan och målen ska utvärderas i slutet av läsåret och dokumenteras i kvalitetsrapporten. För uppföljningen finns två dokumentmallar, en för månadsrapport och en för kvalitetsrapport. Månadsrapporten följer också målen i verksamhetsplanen, men den uppföljningen är mer kortfattad och översiktlig. Huvudmannen kommer att sammanställa samtliga skolors kvalitetsrapporter till en övergripande kvalitetsrapport där en samlad bild av måluppfyllelsen i samtliga ämnen och verksamheter. Månadsrapporter och kvalitetsrapporter ligger sedan till grund för den rapportering som sektorchefen ger till politiken i form av delårsrapport i september och årsrapport i mars. Utöver detta gör även politiker och sektorchef verksamhetsbesök.

Kommunen har sedan några år arbetat med olika tester från förskoleklass upp till årskurs 9. Trots detta har inte måluppfyllelsen ökat. Testerna ska nu ses över och kommunens specialpedagognätverk har fått i uppdrag att genomföra en revidering av testerna. De nya testerna ska börja användas från och med augusti 2015. Redovisning ska ske i skolornas kvalitetsrapporter.

I ett beslut daterat 2015-10-05 bedömer Skolinspektionen att Valdemarsviks kommun har vidtagit åtgärder utifrån de påtalade bristerna.

4. Analys och uppföljning

Skolverket har efter ikraftträdandet av den nya skollagen tagit fram nya *allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet*. Dessa beskriver hur huvudmän, förskole- och skolenheter bör arbeta för att motsvara skollagens krav på ett systematiskt kvalitetsarbete. När det gäller analysfasen utgår de allmänna råden från Skollagens 4:e kapitel och anger följande:

Huvudmannen bör:

- med utgångspunkt i uppföljningen analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen för den samlade verksamheten,
- analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras,
- använda analysen som underlag för dialoger med enheterna om utvecklingsbehov, samt
- utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska prioriteras för att de nationella målen ska uppfyllas.

På huvudmannanivå behöver verksamheten analyseras utifrån ett övergripande perspektiv vilket kan innebära att analys sker av variationer mellan enheternas resultat och måluppfyllelse, likvärdigheten i skolors bedömning och betygssättning samt hur organisationsstrukturen och resurs- och ledningssystem påverkar måluppfyllelsen. Det är även viktigt att huvudmannen tar hänsyn till enheternas egna analyser och bedömningar.

Rektor/Förskolechef bör:

- tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen,
- analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras, samt
- utifrån analysen identifiera utvecklingsområden tillsammans med personalen och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.

De allmänna råden ger även exempel på tillvägagångssätt för analysarbetet på enhetsnivå. Det är viktigt för rektorn att analysera orsaken till skillnader i måluppfyllelse mellan olika grupper och klasser och mellan olika ämnen och målområden i läroplanen för att kunna göra en prioritering av åtgärder för en ökad måluppfyllelse. Exempel på frågeställningar i analysarbetet är:

- Vilken betydelse har olika arbetsformer och arbetssätt för måluppfyllelsen?
- Hur utnyttjas undervisningstiden?
- Vilken betydelse har de personella och materiella resurserna eller barn- och elevgruppernas sammansättning?
- Hur påverkar personalens kompetens, värderingar, förhållningssätt och arbetssätt barnens utveckling och lärande eller elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen?
- Har personalen tillräckligt med kompetens för sitt uppdrag?

I analysarbetet är det även viktigt att ta del av vad vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt i de pedagogiska processerna.

4.1. Kommunövergripande nivå

Efter skolinspektionens tillsyn under 2014 har man vidtagit ett flertal åtgärder och skapat ett nytt arbetssätt för styrning och uppföljning/analys i skolan. Som nämns tidigare i rapporten så är både sektorchef och utvecklings- och kvalitetstrategen relativt nya i organisationen och många delar som har beröring i denna granskning är under utveckling. I avsnitt 2 beskrivs styrning och utgångspunkter för verksamheten. I detta avsnitt behandlas mer i detalj hur man arbetar med uppföljning och analys av elevernas resultat.

Stratsys

Stratsys är ett systemstöd som används inom sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad och under 2016 kommer systemet att implementeras och användas i hela kommunen. Syftet är att det ska synliggöra, kvalitetssäkra och underlätta styrning och uppföljning av kommunens ledningsprocesser. Genom systemet får kommunen hjälp att planera, genomföra och följa upp olika styrdokument på ett enkelt, tydligt och kvalitetssäkrat sätt. Alla styrdokument finns samlade på ett och samma ställe vilket skapar ordning och reda och gör det enkelt att få en tydlig överblick. Detta system började användas i slutet av 2015.

Det systematiska kvalitetsarbetet görs i Stratsys och upplägget utgår från kommunfullmäktiges målområden, inriktningsmål och åtagande. Dessa har sedan brutits ned till verksamhetsmål, mätetal och aktiviteter. Det finns kopplingar till läroplansområden och det anges när mätetalen ska rapporteras/vilken uppföljningsperiod som gäller osv. När rektorerna rapporterat in uppgifter utifrån mätetalen skapas det uppföljningsrapporter både på skolenhetsnivå och på totalnivå. I dagsläget finns det mallar avseende månadsrapport och veckorapport i systemet. Under våren 2016 kommer det enligt uppgift att skapas mallar även för årsrapport, delårsrapport, kvalitetsrapport och verksamhetsplan, så att all rapportering sker digitalt. Vid granskningens genomförande har man kommit en bit på väg men det pågår fortfarande ett arbete ute på skolorna att få till aktiviteter som är kopplade till fastställda mätetal. Skolorna ska både ha kommungemensamma och skolspecifika aktiviteter att arbeta med.

SALSA

Ett av åtagandena i Mål och Budget 2015-2017, innebär att Betygsresultaten i årskurs 9 ska överträffa det förväntade resultatet enligt Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambandsanalyser (SALSA). Detta är en statistisk modell som jämför skolors betygsresultat. Det betyder att skolornas resultat räknas fram genom att de faktiska betygsresultaten sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer. Genom detta analysverktyg vill man inte enbart presentera skolors resultat av slutbetygen i åk 9 utan även ta hänsyn till elevsammansättningen (föräldrars utbildningsnivå, fördelning pojkar/flickor och elever med utländsk bakgrund). Störst betydelse i modellen har föräldrars utbildningsnivå. Denna information bör användas som ett komplement till annan information och kunskap som huvudmannen och skolorna använder i sin utvärdering och analys.

I Valdemarsviks kommun är det Vammarskolan som är berörd då denna skola har undervisning för åk 7-9. Följande uppgifter finns i SALSA för Vammarskolan år 2013-2015.

År	Andel (%) som uppnått kunskapskraven		Genomsnittligt meritvärde	
	Faktiskt värde	Modellberäknat värde	Faktiskt värde	Modellberäknat värde
2013	65	64	195	188
2014	69	71	198	203
2015	71	62	202	197

Denna jämförelse visar att målet för 2015 delvis uppnås. Andelen elever som uppnått målen i alla ämnen skulle vara +5 i jämförelse med modellberäknat värde, vilket överträffas 2015. När det gäller genomsnittligt meritvärde, är målet att det skulle vara +10 i förhållande till modellberäknat värde. Denna del av målet uppnås inte 2015. Vid granskningens genomförande var årsredovisningen för 2015 inte färdigställd, så det kan inte verifiera om det ges några kommentarer till denna måluppfyllelse och om det kopplas till skolans övriga uppföljning. Årsredovisningen 2014 innehöll enbart kortfattade kommentarer till målen som berör skolan.

Kvalitetsrapport 2014/2015

Detta är den första kvalitetsrapporten som tagits fram enligt det nya arbetssättet. Den övergripande kvalitetsrapporten är framtagen av utvecklings- och kvalitetsstrategen och bygger på de olika skolornas kvalitetsrapporter. Det anges att rapporten ska synliggöra sektorns resultat, styrkor och utvecklingsbehov.

Kvalitetsrapporterna bygger på de åtagande som finns i budgetdokumentet (se avsnitt 2.4). I detta avsnitt behandlas de delar som har koppling till revisionsfrågorna. Ett avsnitt i kvalitetsrapporten avser "Kunskaper". Inom detta avsnitt redovisas bl.a. frånvaro, läsförståelse i åk 2, nationella prov i åk 3, 6 och 9 samt måluppfyllelse i åk 3.

Frånvaro

Det finns en rutin för hur frånvaro ska rapporteras. Det anges att denna rutin inte följts fullt ut varför statistiken inte är tillförlitlig. Det anges bl.a. att utbildning kring frånvaroregistrering ska ske i januari 2016.

Läsförståelse – årskurs 2

Det har genomförts tester avseende läsförståelsen. Skolorna har rapporterat resultatet av testet på lite olika sätt, vilket gör att det är svårt att sammanställa. Slutsatsen utifrån skolornas rapportering är dock att skolorna behöver arbeta mer med läsförståelse, ordförståelse, träna på att tolka olika texter och att träna informationssökning. Som åtgärd anges att utvecklings- och kvalitetsstrategen ska träffa berörda lärare avseende DLS (Diagnostiskt material för analys av läs- och skrivförmåga).

Nationella prov åk 3

År	Andel i % som uppnått kravnivån i svenska	Andel i % som uppnått kravnivån i matematik
2009	68	69
2010	72	76
2011	86	88
2012	77	81
2013	83	81
2014	81	87
2015	91	91

Det konstateras att det skett en positiv utveckling i båda ämnena men att skolorna visar på svårigheter att möta elever i behov av särskilt stöd.

När det gäller måluppfyllelsen (när kunskapskraven i samtliga ämnen) i åk 3 anges att statistiken inte är tillförlitlig då ett stort antal elever saknar bedömning. Det konstateras att det finns oklarheter gällande ansvar för dokumentationen i InfoMentor på varje skola samt hur skolorna ska arbeta med nyanlända. När det gäller elever i behov av särskilt stöd ska det centrala elevhälsan tillsammans med det specialpedagogiska nätverket se över hur man arbetar med extra anpassningar och särskilt stöd. För att säkerställa att samtliga lärare rapporterar i InfoMentor enligt gällande rutin ska det genomföras utbildningar och avstämning med varje rektor gällande vem som är ansvarig för InfoMentor på varje skola.

Nationella prov åk 6

År	Andel i % som uppnått kravnivån i svenska	Andel i % som uppnått kravnivån i matematik	Andel i % som uppnått kravnivån i engelska
2009	57	59	54
2010	85	80	59
2011	Inga uppgifter redovisas	Inga uppgifter redovisas	Inga uppgifter redovisas
2012	70	72	75
2013	95	95	89
2014	81	88	86
2015	76	94	88

Det är stora variationer mellan åren och andelen elever som uppnått kravnivån i svenska har minskat de senaste åren, det finns inga åtgärder presenterade. Det anges dock att en uppföljning av skolornas verksamhetsplaner gällande måluppfyllelse i svenska ska göras. Statistik ska tas ut i svenska i januari och juni.

Nationella prov åk 9

År	Andel i % som uppnått kravnivån i svenska	Andel i % som uppnått kravnivån i matematik	Andel i % som uppnått kravnivån i engelska
2009	97	90	90
2010	77	68	77
2011	87	61	89
2012	96	77	86
2013	85	71	81
2014	81	75	80
2015	97	72	98

Även i åk 9 finns det variationer mellan åren. Det har skett stora förbättringar i både svenska och engelska mellan 2014 och 2015. Det finns inga konkreta åtgärder redovisade som är kopplade till matematik där resultatet har försämrats utöver att en uppföljning av skolans verksamhetsplan avseende aktiviteter gällande matematik ska göras. Statistik ska tas ut i svenska i januari och juni.

Fördelning av terminsbetyg

I kvalitetsrapporten finns även information kring fördelning av terminsbetyg i åk 6-9. Majoriteten av betygen är C-E. Det noteras att det finns elever i åk 8 och 9 som inte får betyg i ett antal ämnen och det finns ett stort behov av pedagogiskt och socialt stöd i åk 8. Det anges att det ska ske en uppföljning av aktiviteter från skolornas verksamhetsplaner avseende elever som saknar betyg.

Meritvärde åk 9 och behörighetsgrad till gymnasiet

Meritvärden för åk 9 är summan av betygsvärdena av de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg och för de som läst moderna språk är det de 17 bästa betygsvärdena som räknas samman. Det anges att detta mätetal används för att kunna följa kunskapsutvecklingen på sektorsnivå för respektive årskull. Det är första gången man registrerar detta värde varför det inte finns några jämförelser mellan årskullarna. Vid en jämförelse med riket så ligger kommunen år 2015 under snittet. Flickornas genomsnittliga meritvärde ligger över snittet i riket och pojkarnas genomsnittliga meritvärde ligger under snittet i riket. Behörighetsgraden till gymnasiet ligger under rikssnittet för samtliga gymnasieprogram (yrkesprogram, estetiska programmet, ekonomi-, humanistiska och samhällsvetarprogrammet samt naturvetenskaps- och teknikprogrammet).

Andel som uppnått kunskapskraven – åk 9

Andel i %	Valdemarsviks kommun						Riket
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015
Andel som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen	63,3	64,0	71,0	64,5	68,6	68,1	77,0
Andel flickor som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen	59,0	67,0	69,0	63,0	75,0	74,0	80,0
Andel pojkar som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen	68,0	61,0	73,0	67,0	63,0	63,0	74,0

I kvalitetsrapporten konstateras att andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (2015) ligger under rikssnittet, både totalt och även uppdelat på flickor och pojkar. Andelen flickor som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har dock ökat under perioden 2010-2015 medan andelen pojkar som klarat kunskapskraven i samtliga ämnen har minskat. I kvalitetsrapporten anges att uppföljning av aktiviteter och åtgärder rörande de ämnen där flickorna inte når målen ska genomföras. Inga åtgärder för pojkarna presenteras.

Delårs- och årsrapport

Som beskrivs i avsnitt 2.5 så fastställs det i verksamhetsplanen hur uppföljningen ska ske under året. I delårs- och årsrapporterna ska både enheter och skolor rapportera hur arbetet fortlöper utifrån fastställda åtaganden. Denna rapportering ligger sedan till grund för kommunens övergripande delårs- och årsrapport. I Vammarskolans rapportering i samband med årsbokslutet 2015 finns det två aktiviteter/åtgärder redovisade avseende åtagandet kopplat till SALSÅ-värdet. Aktiviteterna berör:

- Gemensamma riktlinjer för lektionsstart och lektionsslut ska tas fram. Detta för att tydliggöra för eleverna vilka målsättningar som finns med varje lektion, dvs. vad de förväntas lära sig.
- Utveckla och bredda PULS. Detta är en träningsform som genomförs innan undervisning i teoretiska ämnen för att öka koncentrationen. Eleverna ska under detta pass uppnå 65-80 % av sin maxpuls i 20-30 minuter. Under 2016 ska PULS införas i alla klasser på högstadiet.

Ledningsgrupp

Sektorschefen ansvarar för en ledningsgrupp (träffas varannan vecka) som består av bl.a. rektorer, förskolechefer, enhetschefer m.fl. där löpande uppföljning av skolans måluppfyllelse diskuteras. Utvecklings- och kvalitetsstrategen ansvarar för en grupp där rektorerna ingår som också träffas varannan vecka och där fokus ligger på kvalitets-, utvecklings- och uppföljningsarbete. Här diskuteras även hur analys av elevernas resultat kan genomföras och det sker ett utbyte av erfarenheter mellan rektorerna. Intervjuade rektorer uppger att de känner att det är ett stort fokus på och det finns en tydlig agenda för kommunens kvalitets-

och utvecklingsarbete. Det uppges finnas ett bra centralt stöd i dessa frågor och upplevelsen är att det idag finns en bättre helhetsbild kring kvalitets- och uppföljningsarbete där man försöker utgå från ett större sammanhang.

4.2. Skolenhetsnivå

Lokal verksamhetsplan

Efter varje läsår ska skolorna analysera sin verksamhet i en kvalitetsrapport (se nedan) och utifrån detta ska en lokal verksamhetsplan för varje skola tas fram inför det nya läsåret. Vi har tagit del av två lokala verksamhetsplaner i denna granskning som avser läsåret 15/16. Dessa planer följer en gemensam mall och det finns en tydlig koppling till fastställda åtaganden i kommunens budget. Skolorna har utifrån detta formulerat egna mål och åtgärder för att åtagandena ska uppfyllas. Det ska även anges hur dessa skolspecifika mål och åtgärder ska övervakas/följas upp. Det finns även ett eget avsnitt i verksamhetsplanen som omfattar åtgärdsplanering där det framgår mer konkreta aktiviteter, vem som är ansvarig och när det ska vara klart.

Vid intervjuerna framkommer att detta är första gången som skolorna tagit fram en verksamhetsplan enligt detta arbetssätt och på en skola som ingår i granskningen har nuvarande rektor bara varit på plats sedan augusti 2015 och därför inte fullt ut medverkat i framtagandet av verksamhetsplanen som avser läsåret 15/16.

Kvalitetsrapport 2014/2015 - skolenhetsnivå

Kvalitetsrapporterna på skolenhetsnivå följer samma struktur som den övergripande kvalitetsrapporten. Vi har tagit del av två kvalitetsrapporter för läsåret 14/15. När det gäller området som berör kunskaper och elevresultat så finns det en redovisning av bl.a. frånvaro, läsförståelse, nationella prov, slutbetyg och andel elever som uppfyller kunskapskraven i samtliga ämnen. I inledningen av kvalitetsrapporten anges att verksamhetens resultat ska analyseras och på det sättet ska skolans styrkor och utvecklingsbehov visas. Vi noterar i vår granskning att redovisningen till största delen består av en beskrivning av utfallet och det finns i vissa fall kortfattade kommentarer till vilka utvecklingsbehov som har identifierats. Vid intervjuerna framkommer att medarbetarna kommer vara mer delaktiga i arbetet med kvalitetsrapporten för läsåret 15/16, vilket rektorerna tror kommer få en positiv effekt på analysdelen. De rektorer som intervjuats framhåller att det genomförts klassrumsobservationer för att få igång det kollegiala lärandet och att det påbörjats ett arbete med fokus på skillnaden mellan flickor och pojkar. Upplevelsen är att kommunen inte kommit så långt med IKT (Informations- och kommunikationsteknik) i undervisningen och det finns inget uttalat mål kring detta. Det har påbörjats ett arbete kring vikten av att tydlig- och synliggöra kunskapskraven för eleverna.

Utbildning - Synligt lärande

Under läsåret 2014/2015 gick samtliga pedagoger en utbildning i synligt lärande. Utbildningen genomfördes både i seminarieform och genom individuella uppgifter. Synligt lärande introducerades av John Hattie, professor vid University of Melbourne, Australien. Hattie framhåller vikten av att analysera effekterna av lärarens egen undervisning och att skapa ett tillitsfullt lärandeklimat. Läraren måste också ha en klar bild av vad eleven ska lära sig under en lektion och veta hur väl varje elev har lyckats med att uppnå målen, så kallade framgångskriterier. För att kunna skapa en brygga mellan elevers förkunskaper och de förväntade lärandemål som står i undervisningens fokus måste läraren känna till elevers

förkunskaper. Läraren måste också ha kännedom om elevers lärandeförmågor, kognition, motivation, språkfärdigheter, erfarenheter osv.

Förstelärare

Det finns 7 förstelärartjänster i kommunen och 6 av dessa är tillsatta. Det finns en förstelärare på varje skola och de har både ett gemensamt uppdrag och även skolspecifika uppdrag. De intervjuade framhåller betydelsen av det pedagogiska ledarskapet och att förstelärarna kan vara ett stöd för rektorn och bidra mycket i den pedagogiska utvecklingen på skolan. Det kollegiala lärandet uppges kunna utvecklas.

4.3. Uppföljning till politiken

Barn- och utbildningsutskottet

Den sektorsövergripande kvalitetsrapporten presenteras för barn- och utbildningsutskottet i början på hösten. Vid intervju med ordförande i utskottet framkommer att detta ger en bra bild av verksamhetens utfall kopplat till fastställda mål. Utifrån detta resultat arbetas det fram nya verksamhetsplaner (både sektorsövergripande och på skolnivå) för nästkommande år som ska spegla de utvecklingsområden som kommit fram i kvalitetsrapporten. Det sker en löpande diskussion i utskottet kring verksamhet och måluppfyllelse. Rektorerne bjuds in till utskottet för att presentera sina kvalitetsrapporter och verksamhetsplaner vilket ger politikerna en bra bild av vad som pågår på de olika skolorna och vilka utvecklingsområden som identifierats. Ordförande i utskottet framhåller att det skett stora framsteg avseende kvalitetsarbetet, som på sikt ska leda till att elevernas resultat förbättras. Detta är dock ett långsiktigt arbete. Skulle utskottet identifiera väsentliga avvikelser från fastställda mål vidtas åtgärder och information lämnas till Ks. Valdemarsvik är en liten kommun och det sker hela tiden en löpande dialog mellan både politiker och tjänstemän.

Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige

I delårsrapport och årsredovisning sker en redovisning om mål och åtaganden är uppfyllda. Vi har tagit del av årsredovisningen för 2014 (vid granskningens genomförande var årsredovisningen för 2015 ännu inte fastställd) och här noteras att det även ges en kortfattad samlad bedömning utifrån mål och åtaganden. Ks har under året arbetat med ett antal fokusområden och ett av dessa berör grundskolan och måluppfyllelsen. Både sektorschef, utvecklings- och kvalitetsstrateg samt rektorer har besökt Ks och muntligt redogjort för sin verksamhet kopplat till de mål som fullmäktige beslutat. Enligt uppgift ska det även ske en uppföljning under våren 2016. Vid intervju med 1:e vice ordförande i Ks framgår att det idag finns en tydligare politisk målsättning och ambitionsnivå gällande grundskolan vilket är en av många viktiga delar för att nå framgång.

5. Slutsatser och bedömning

5.1. Svar på revisionsfrågorna

Fråga	Svar
Vilka mål finns för elever som avslutar grundskolan?	<p>Av Mål- och Budgetdokumentet 2015-2017 framgår följande inriktningsmål:</p> <p><i>En kommun där alla elever som lämnar grundskolan har behörighet till gymnasiet.</i></p> <p>Utifrån detta mål finns tre fastställda åtaganden, se avsnitt 2.4. I sektor BUA:s verksamhetsplan och i skolornas verksamhetsplaner har dessa mål och åtaganden kompletterats med aktiviteter, ansvarig person/funktion samt hur uppföljning ska ske.</p>
Vilka system har kommunstyrelsen upprättat för att säkerställa att målen nås?	<p>Kommunen har en ny styrmodell som är antagen i juni 2015. Den vision, de inriktningsmål och åtaganden som kommunfullmäktige fastställt är vägledande. I reglementet för Ks fastställs hur rapportering sker till Kf och vilket ansvar de olika utskotten har i förhållande till Ks. De olika sektorerna som rapporterar till utskotten upprättar verksamhets- och handlingsplaner. I dessa planer finns det tydligt beskrivet hur uppföljning och återrapportering sker.</p>
Vilka bedömningar gör kommunstyrelsen om förutsättningarna att nå målen?	<p>I årsredovisningen gör Ks en dokumenterad bedömning av måluppfyllelsen i form av pilar som används som symboler för om måluppfyllelse uppnåtts/inte uppnåtts. Till denna redovisning finns kortfattade kommentarer och en samlad bedömning av målområdet. I den senaste årsredovisningen (2014) anges att flera utvecklingsåtgärder har startat inom skolans verksamhet och arbetet bedöms leda till att målet kommer att uppnås. Vid granskningens genomförande var årsredovisningen för 2015 inte fastställd.</p> <p>Ks träffar även sektorschef, kvalitets- och utvecklingsstrateg samt rektorer löpande under året för att få muntlig information kring verksamheten kopplat till fastställda mål och åtaganden.</p>

Vilka åtgärder sätts in för att se till att målen uppnås?

Efter varje läsår ska skolorna analysera sin verksamhet i en kvalitetsrapport. Utifrån de olika skolornas kvalitetsrapporter ska en övergripande analys göras som sammanställs i en övergripande kvalitetsrapport. Utifrån vad som framkommer i de analyser som ska finnas i kvalitetsrapporten ska varje skola ta fram en verksamhetsplan för nästkommande läsår där det ska framgå vilka mål och åtgärder varje skola ska arbeta med för att de övergripande målsättningarna ska uppfyllas. Det tas även fram en verksamhetsplan på övergripande nivå. Vid genomgång av de kvalitetsrapporter som tagits fram för läsåret 14/15 är vår bedömning att analysdelen både på skolnivå och på huvudmannanivå behöver utvecklas för att kunna vidta rätt åtgärder som ska leda till en ökad måluppfyllelse och förbättrade resultat. Skolverkets allmänna råd ger bra vägledning för vilka delar huvudman och rektor bör analysera för att kunna fastställa tydliga och konkreta åtgärder för att nå en bättre måluppfyllelse. Det är viktigt att åtgärderna följs upp på ett systematiskt sätt på alla nivåer. Under det senaste året har det varit ett stort fokus i kommunen på att skapa en struktur för ett systematiskt kvalitetsarbete och en uppföljning från skolenhetsnivå upp till övergripande nivå. Utgångspunkten har varit att få en tydlig koppling till fastsatta mål och åtaganden.

I den övergripande verksamhetsplanen för läsåret 15/16 framgår vissa fokusområden/åtgärder, vilka är följande:

- fortbildningsinsatser ska ske utifrån identifierat behov.
- det särskilda stödet ska i första hand ges i klassrummet.
- arbetet ska präglas av höga resultatförväntningar och ambitioner.
- spridning av framgångsrika metoder till kollegor.
- uppföljning av skolornas verksamhetsplaner ska ske med fokus på de åtgärder som föreslås för att uppnå en bättre måluppfyllelse i svenska åk 6, för de elever som saknar betyg i något ämne i åk 7-9, för att öka pojkarnas måluppfyllelse, för de ämnen flickorna inte når målen och för de ämnen med bristfällig måluppfyllelse i åk 9.

	<p>På skolenhetsnivå finns bl.a. följande åtgärder i verksamhetsplanerna för läsåret 15/16:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Synliggöra mål, läxor och prov i Infomentor. - Ta fram gemensamma riktlinjer för lektionsstart och slut. - Vidareutbilda personalen inom IKT. - Förtydliga lärandemål och bedömningskriterier. - Hitta arbetsmetoder som främjar synligt lärande. - Ge feedback på bedömningar till eleverna och samplanera nästa inlärningssteg.
<p>Är insatserna tillräckliga?</p>	<p>Vår bedömning är att det är för tidigt att bedöma om insatserna är tillräckliga. Vid intervjuerna framkommer att det sker många aktiviteter både på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå. Detta framgår även i verksamhetsplanerna som de olika skolorna upprättat. Dessa verksamhetsplaner gäller för hela läsåret 15/16 och kommer att utvärderas efter läsårets slut. Då sker en analys och redovisning i kvalitetsrapporten för varje skola som sedan sammanställs på övergripande nivå. De intervjuade anger att de är positiva till de aktiviteter som de arbetat med under innevarande läsår, men att det är för tidigt att uttala sig om de gett någon effekt ännu. Det poängteras att det är ett långsiktigt arbete.</p> <p>Det finns flera olika forum (bl.a. ledningsgrupp och utvecklingsgrupp) där diskussion sker om vilka framgångsfaktorer som finns och där de olika rektorerna kan dela med sig och sprida goda exempel till sina kollegor.</p>
<p>På vilka sätt redovisas situation och resultat löpande till fullmäktige över situationen kring måluppfyllelsen?</p>	<p>Uppföljning till Kf sker dokumenterat via delårs- och årsrapporter. Valdemarsvik är en liten kommun och det sker en löpande dialog mellan politikerna i utskott, Ks och Kf. Samtliga ledamöter i barn- och utbildningsutskottet är ledamöter alt. ersättare i Ks. Kommunstyrelsens presidium och majoriteten av Ks ledamöter sitter i Kf vilket gör att det finns en kontinuerlig dialog av verksamheten kopplat till måluppfyllelse.</p>

Är rapporteringen tillräcklig?

Vår bedömning är att kommunens nya styrmodell har tydliga riktlinjer för hur uppföljning och återrapportering ska gå till, från skolenhetsnivå upp till Kf. Denna styrmodell är ny och började gälla i juni 2015, vilket gör att vi inte fullt ut kan verifiera att den följs. Vår bedömning är dock att den rapportering som sker i årsredovisningen skulle kunna vara mer utförlig. Bedömningar som görs kopplade till måluppfyllelsen skulle förstärkas genom att tydligare knyta an till de bedömningar och analyser som utförs på sektorsnivå och på skolnivå. Det bör också framgå tydligt vilka åtgärder som vidtas när måluppfyllelse inte uppnås.

5.2. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen genomfört ett antal förändringar som främjar styrning och uppföljning av grundskolan och som på sikt har förutsättningar för att ge en bättre måluppfyllelse. Den nya styrmodell som beslutades i juni 2015 tydliggör de politiska målen och viljeinriktningarna, vilka bryts ner i de sektorsvisa verksamhets- och handlingsplanerna. De lokala verksamhetsplanerna som tas fram på skolnivå beskriver vilka aktiviteter som ska genomföras för att måluppfyllelse ska kunna uppnås. Det finns även en tydlig struktur för uppföljning på alla nivåer som gör det möjligt att löpande följa resultatutvecklingen och vidta nödvändiga åtgärder. Många delar i denna granskning är ett pågående utvecklingsarbete, vilket gör att det i dagsläget är svårt att dra en slutsats. De utvecklingsområden som identifierats berör främst hur analysarbetet kan fördjupas och dokumenteras på ett tydligare sätt både på övergripande nivå och på skolnivå.

Vi ger följande förslag på fortsatt utveckling:

- Skolverkets allmänna råd ger en bra vägledning för vad analysarbetet bör innehålla för att få tillräckliga kunskaper om vad som påverkar elevernas resultat. På en övergripande nivå kan förvaltningens analys utvecklas för att innehålla en djupare analys av vad som påverkar resultaten och måluppfyllelsen för den samlade verksamheten och ta ställning till om analyserna är tillräckliga eller om det behövs ytterligare uppföljningar. Analysen på övergripande nivå bör även omfatta en analys av variationer mellan olika skolors resultat och måluppfyllelse, likvärdigheten i skolornas bedömning och betygsättning samt hur organisationsstruktur, resurser och liknande påverkar måluppfyllelsen.
- Analyserna på skolnivå kan fördjupas och utvecklas och bör omfatta skillnader mellan olika grupper, klasser och ämnen. Det är även viktigt att analysera hur olika undervisningssätt, lärarnas kompetens, schemalaggingar, resursfördelningar m.m. påverkar elevernas resultat.
- Analyserna bör på ett tydligare sätt kopplas till prioritering av åtgärder för ökad måluppfyllelse. Det ska vara tydligt att undervisningen styrs utifrån resultaten.

- Rapporteringen i årsredovisningen skulle med fördel kunna utvecklas. Om inte måluppfyllelse uppnås bör det anges vilka åtgärder som kommunen planerar att genomföra för att måluppfyllelse ska uppnås. Det bör även ske en koppling till den kvalitetsrapport som sammanställs för sektorn efter läsårets slut, där resultat, analys och utvecklingsområden framgår.
- Arbeta vidare med att stärka rektors pedagogiska ledarskap.
- Fortsätt att utveckla förstelärarnas uppdrag så att de arbetar aktivt med att utveckla undervisningen och sprida kunskaper till sina kollegor. Det kan med fördel framgå i skolornas kvalitetsrapporter hur detta uppdrag påverkat resultatutveckling och måluppfyllelse.

Valdemarsvik 29 mars 2016

Ulrika Strånge
Certifierad kommunal revisor

Källförteckning

Delegationsordning sektor BUA
Mål och Budget 2015-2017
Internkontrollplan 2015 och 2016
Kvalitetsrapport 2014-2015 för förskola och skola (övergripande)
Kvalitetsrapport 2014-2015 för Ringarum skola
Reglemente för Kommunstyrelsen
Styrmodell Valdemarsviks kommun, Kf 2015-06-10
Verksamhetsplan 2015-2016 för Vammarskolan
Verksamhetsplan 2015-2016 för Ringarum skola
Verksamhetsplan 2016 sektor BUA
Årsredovisning 2014

Intervjuer har genomförts med:

- 1:e vice ordförande i Kommunstyrelsen
- Ordförande i barn- och utbildningsutskottet
- Sektorschef för Barn, Utbildning och Arbetsmarknad
- Kvalitets- och utvecklingsstrateg
- Skolintendent
- Rektor Vammarskolan
- Rektor Ringarum skola